

TRES-CENTS SETANTA-CINC ANYS DEL MONESTIR DE CARMELITES DESCALCES A LA CIUTAT DE VIC

Monestir de Santa Teresa de Vic, 16-VII-2013 /// Solemnitat de la Mare de Déu del Carme

Mare Priora, germanes d'aquest Monestir,
Germans preveres i diaques,
Germans tots, fills estimats de Déu.

Tres-cents setanta-cinc anys de presència ininterrompuda de les Carmelites Descalces en aquest monestir de Santa Teresa de la ciutat de Vic és el motiu de la nostra acció de gràcies en l'eucaristia de la solemnitat de la Mare de Déu del Carme, patrona i senyora d'aquest orde religiós que sojorna en aquesta ciutat des de l'any 1638. Setanta-cinc anys després de la Reforma del Carmel —que el Senyor havia suscitat en la seva Església per mitjà de santa Teresa de Jesús, aquella dona plena d'amor en el seu cor vers Jesús i intrèpida per la sola glòria de Déu— va arribar a la ciutat de Vic la presència carmelita descalça. Fou al carrer de la Ramada primer i per poc temps, i després a «l'era de Santa Eulàlia», fora muralla de la ciutat de Vic, on es va edificar, en la primera meitat del segle XVII, el nou monestir que havia d'acollir les noves religioses que arribaven a la ciutat per viure com a Carmelites Descalces, segons l'esperit i les constitucions donades per santa Teresa. I des d'aquell any 1638 la presència de la vida religiosa, seguint les petjades de santa Teresa i fent realitat la vida de lliurament a Déu que enfonsa les seves arrels en el segle XII en els vessants de la muntanya del Carmel a la Terra Sagrada, no ha deixat de bategar en el cor de dones generoses lliurades del tot a Déu, per a la santificació de les ànimes i, en particular, per a la santificació i la vida apostòlica dels sacerdots de l'Església. Vull esmentar per a glòria de Déu el noms de les persones que van fer possible la presència carmelita descalça a Vic: la senyora Esperança Pradell, que va deixar en testament una part del seus béns per a aquesta fundació; la senyora Maria Osona, viuda, que també desitjava fundar un carmel teresià; el bisbe de Vic, Gaspar Gil, que va fer possible la unió d'esforços i signava el decret fundacional del nou monestir; les quatre religiosos carmelites del monestir de Saragossa, que foren les primeres a formar la comunitat; i les quatre primeres novícies de la nostra terra: Maria de les Llagues Osona, la fundadora, i la seva filla, Teresa de Jesús Bergadà Osona, Francesca de la Creu Llobet i Raimunda de la Mare de Déu de Mont-rodon.

Com no podem donar gràcies a Déu per tantes i tantes gràcies que el Senyor ha obrat en el cor de les generacions ininterrompudes de carmelites descalces al llarg d'aquests tres-cents setanta-cinc anys! La nostra acció de gràcies ha de ser ben intensa per la continuïtat de vida profundament cristiana en un dels —com deia santa Teresa— «palomarcitos de la Virgen Nuestra Señora». Perquè ha estat com una sola la comunitat que al llarg de més de tres segles ha viscut aquest do en el cor de la comunitat, i en el cor de cada un dels seus membres, per a glòria de Déu i per a la missió apostòlica de l'Església. La fidelitat de la comunitat al do rebut els ha donat la perseverança en les dificultats i les contrarietats per a acollir la sola fidelitat sobre la qual se sosté la vida cristiana i, en concret, la vida religiosa: la fidelitat de l'únic i veritable espòs de la seva Església: Jesucrist, Déu nostre i Senyor nostre.

Però també l'acció de gràcies cal que s'eixampli a tot el cor de l'Església, i en concret al que batega en aquesta ciutat de Vic i en la diòcesi. Un monestir de Carmelites Descalces no es pot entendre sense la relació amb la comunitat cristiana, amb la diòcesi, amb tota l'Església. I en aquests tres-cents setanta-cinc anys d'història

i de moment actual, no podem deixar de tenir presents en el nostre cor ple d'acció de gràcies tantes i tantes persones que han estimat aquesta presència carmelita descalça a la ciutat de Vic, i s'han fet, per gràcia de Déu, benefactors d'aquest monestir. Al llarg d'aquest temps cal recordar l'estima dels bisbes diocesans, dels sacerdots i religiosos, dels laics i laiques. Fer bé a una comunitat religiosa contemplativa és fer-nos bé a nosaltres mateixos, a les nostres famílies, a la nostra diòcesi, a tota l'Església, a tot el món. L'acció de gràcies a Déu cal que sigui per tots els qui han estat instruments de la seva providència a favor d'aquesta comunitat de carmelites descalces. Continuem nosaltres essent els qui volem el bé d'aquesta comunitat perquè siguin ben fidels a viure del tot per al Senyor en pobresa, castedat i obediència. Que la nostra sola preocupació i pregària per aquesta comunitat de carmelites descalces consisteixi a demanar que siguin ben fidels al do rebut i que mai el maligne, amb l'esperit mundà, no desfaci l'obra a favor de la seva Església.

I ara cal dirigir la nostra mirada a la veritable i autèntica priora de la comunitat de les Carmelites Descalces, santa Maria, Mare de Déu del Carmel. Així ho va voler la santa reformadora, Teresa d'Àvila, seguint la tradició carmelitana. L'Orde del Carme és l'Orde de la Mare de Déu, de la Verge Maria. La missió de l'Orde del Carmel en l'Església és de continuar l'amor que Jesús va professar en la terra a la seva mare, Maria. Així, doncs, és clar que el Carmel és tot ell marià i la seva vida és la de viure en unió amb Maria, per a fer-ho tot per Maria, amb Maria, en Maria, i per a Maria, perquè ella ens porti a fer-ho tot per Jesús, amb Jesús, en Jesús i per a Jesús. Santa Teresa mateixa expressava aquesta idea de la centralitat de Maria en la vida de la reforma teresiana amb aquestes paraules: «Estando haciendo oración en la iglesia antes que entrase en el monasterio, estando casi en arrobamiento, vi a Cristo que con grande amor me pareció me recibía y ponía una corona, y agradeciéndome lo que había hecho por su Madre» (*Vida* 36,24).

Santa Maria, Mare de Déu, ens porta sempre vers Jesús. Ella no va tenir ulls per a ningú més que per al seu Fill i, des d'ell, va saber estimar en plenitud tota la humanitat, de la qual per les paraules del seu mateix Fill, Jesús, fou constituïda mare, com hem escoltat en l'evangeli dels seus llavis: *Mare, aquí tens el teu fill... Aquí tens la teva mare*. La maternitat de Maria és la seva grandesa. Ella és, abans que res i per damunt de tot, la Mare de Déu, la mare del Senyor, i per això mare de l'Església i mare de la humanitat. I amb aquesta actitud maternal és com és representada en la imatge del Carme, portant als seus braços el seu Fill, el Salvador, oferint-nos-el; i com a penyora de la seva intercessió salvadora ens dona també el seu escapulari, que és un signe sagrat per mitjà del qual se significa la seva intercessió i protecció per a nosaltres. Maria, Mare de Déu del Carme, ens diu en la seva imatge a tots nosaltres: «En la vida protegeixo, en la mort ajudo i després de la mort salvo.» La intercessió maternal de Maria ens acompanya en la vida i en la mort. Qui confia en ella no es veurà mai deseparat. Maria és mare de gràcia i mare de misericòrdia, perquè sempre ens porta a Jesús, l'únic salvador dels homes.

Santa Maria, Mare de Déu del Carme, ens duu espiritualment a la muntanya del Carmel, la muntanya, sobretot, dels profetes Elies i Eliseu. Aquesta muntanya és el lloc de la lluita entre el profeta Elies i els falsos profetes de Baal. La muntanya del Carmel és també el lloc que mira el profeta Isaïes per expressar, amb la seva abundància, que el Senyor beneirà el seu poble, i també, en el profeta Amós, amb la seva secada, és el senyal del càstig de Déu pels pecats del poble. I això és un monestir de carmelites descalces enmig de l'Església i del món: lloc de lluita incansable, de vida intensa, de fidelitat provada, de bellesa profunda, de pau assossegada, de vida fraterna, de

pregària enamorada. En altres paraules: un lloc de fe, esperança i caritat; un lloc en què es viu ja ara el que serà en plenitud en la vida eterna i que s'ha iniciat en el moment dels esposoris de Déu i la humanitat amb l'encarnació del Fill de Déu en les entranyes virginals de santa Maria; aquell temps en què s'inicià la plenitud dels temps, que ens deia sant Pau en la carta als Gàlates, i que mai no finirà. Un monestir de carmelites descalces és senyal de vida cristiana. Una vida cristiana autèntica en el cor de les comunitats cristianes dóna en el temps oportú el do de les vocacions a la vida contemplativa, vida de donació del tot al Senyor. La vida contemplativa és el fonament necessari per a la nova evangelització. Que el Senyor beneeixi aquesta comunitat, com totes les comunitats contemplatives d'arreu de la diòcesi, per a poder emprendre amb nou alè de l'Esperit Sant la nova evangelització que aquesta terra necessita!

Fa tres-cents setanta-cinc anys va arribar a aquesta ciutat la reforma teresiana de l'Orde Carmelità, que va néixer en un moment en què altres volien fer reformes en l'Església oblidant realitats fonamentals de la vida cristiana. La presència d'aquest monestir de carmelites descalces ens ha de portar a tots nosaltres a viure sempre en l'actitud de la necessitat de la renovació contínua de l'Església per tal de viure amb més i més fidelitat a Crist i al seu evangeli. Aquesta fou l'opció de santa Teresa i dels carmels que segueixen les seves petjades: la conversió contínua en la recerca de la voluntat de Déu, en l'obediència i la humilitat. La veritable reforma de l'Església és la que treballa pel que és autènticament cristià, per allò que resta amagat a causa dels nostres pecats i mancances, però que tenim com a do i que ens cal redescobrir contínuament i viure amb fidelitat i valentia, diguin el que diguin. Sí, aquesta és la verdadera vida carmelitana en la reforma de santa Teresa: la recerca del tresor amagat, pel qual cal vendre-ho tot i escollir la part millor, que mai no serà presa.

En el tres-cents setanta-cinquè aniversari de la fundació d'aquesta comunitat de carmelites descalces de la ciutat de Vic, encomanem la comunitat i tots nosaltres a la intercessió de sant Josep, pare i senyor, com li deia santa Teresa; a la mateixa santa Teresa, mare i mestra de vida carmelitana; a santa Maravillas de Jesús, la nova imatge de la qual avui beneirem, tot recordant la seva màxima: «El que Déu vulgui, com Déu vulgui, quan Déu vulgui»; a la intercessió de la beata Maria del Patrocini de Sant Josep, carmelita i màrtir de Crist i de la castedat, les relíquies de la qual es veneren en aquesta església i fan de lligam fraternal entre les dues rames de l'orde carmelità; i a la intercessió de les germanes que han viscut, estimat i pregat en aquest monestir de Santa Teresa en els tres-cents setanta-cinc anys de vida carmelitana descalça ininterrompuda. Així sigui.